

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1097/2014
25.11.2014. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног А.Ш., због кривичног дела убиство из члана 113. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 655/14 од 23.10.2014. године, поднетом против правноснажне пресуде Вишег суда у Београду К. 309/13 од 11.07.2013. године, у седници већа одржаној дана 25.11.2014. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 655/14 од 23.10.2014. године, поднет против правноснажне пресуде Вишег суда у Београду К. 309/13 од 11.07.2013. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К. 309/13 од 11.07.2013. године, окривљени А.Ш. оглашен је кривим због кривичног дела убиство из члана 113. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 15 година у коју казну му се има урачунати време проведено у притвору од 14.02.2013. године, па надаље, који ће трајати до упућивања осуђеног у установу за издржавање казне а најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди.

Оштећени чланови породице Г. су за остваривање имовинскоправног захтева упућени на парницу.

Окривљени је обавезан да на име трошкова кривичног поступка плати суду износ од 139.672,16 динара и на име паушала 20.000,00 динара све у року од 30 дана по правноснажности пресуде под претњом принудног извршења.

Против наведене правноснажне пресуде Републички јавни тужилац поднео је захтев за заштиту законитости Ктз 655/14 од 23.10.2014. године, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. ЗКП у вези члана 369. тачка 3. ЗКП („Службени гласник РС“ бр. 58/04... 76/10 у даљем тексту раније важећи ЗПП) у вези члана 113. КЗ и члана 351. став 2. (раније важећег) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев и утврди да је правноснажном пресудом Вишег суда у Београду К. 309/13 од 11.07.2013. године, повређен закон у корист осуђеног А.Ш.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа, у смислу члана 490. ЗКП, на којој је размотрио списе предмета, са пресудом против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости није основан.

Одредбом члана 604. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 45/13), који се примењује од 01.10.2013. године, прописано је да ће се законитост радњи предузетих пре почетка примене овог законика оцењивати по одредбама раније важећег Законика о кривичном поступку („Службени гласник РС“ бр. 58/04 ... 76/2010), те је Врховни касациони суд првостепену пресуду, која је донета 11.07.2013. године, оценио по одредбама раније важећег Законика о кривичном поступку.

Указујући на повреду одредаба кривичног поступка из члана 369. тачка 3. ЗКП у вези члана 113. КЗ у вези члана 351. став 2. ЗКП, Републички јавни тужилац у захтеву за заштиту законитости наводи да је првостепени суд окривљеног А.Ш. огласио кривим због кривичног дела убиство из члана 113. Кривичног законика, а да из чињеничног описа дела у оптужници Вишег јавног тужиоца као и у изреци побијане пресуде произилазе законска обележја кривичног дела тешко убиство из члана 114. став 1. тачка 1. КЗ, с обзиром на начин извршења дела. Ово по ставу јавног тужиоца произилази јер је А.Ш. поступао на подмукао начин у објективно – субјективном смислу. Објективна страна подмуклости по ставу захтева произилази из чињенице да је окривљени поступао на прикривен начин, будући да је оштећену сада пок. С.Г. лишио живота под околностима када је оштећена имала поверења у њега и да није очекивала да ће бити лишена живота, а субјективна страна подмуклости огледа се у томе што је окривљени био свестан чињенице да оштећена сада покојна С.Г. није се осећала угроженом и да је имала поверења у окривљеног, као и у лукавству окривљеног, да је одабрао тренутак када се оштећена налазила у купатилу и прала зубе, пришао с леђа, користећи поверење и изненада и неочекивано предузео радње, услед којих је врло брзо наступила смрт оштећене.

По наводима захтева, у конкретном случају доминантна околност јесте управо злоупотреба поверења оштећене, па с обзиром на наведено из описа дела произилазе сви елементи кривичног дела тешко убиство на подмукао начин из члана 114. став 1. тачка 1. КЗ, а како сходно члану 351. став 2. ЗКП који је важио у време суђења и доношења правноснажне пресуде, суд није везан предлогом јавног тужиоца у погледу правне оцене дела, то је суд повредио закон у корист окривљеног тако што је окривљеног А.Ш. огласио кривим за извршење

кривичног дела убиство из члана 113. КЗ, уместо кривично дело тешко убиство из члана 114. став 1. тачка 1. КЗ.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, по налажењу Врховног касационог суда неосновано се у захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца указује да је правноснажном пресудом учињена повреда закона из члана 369. тачка 3. ЗКП у вези члана 351. став 2. ЗКП и с тим у вези истиче да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, јер у радњама окривљеног не стоје сва обележја кривичног дела убиство из члана 113. КЗ за које је оглашен кривим, већ обележја кривичног дела тешко убиство из члана 114. став 1. тачка 1. КЗ.

Из списка предмета произилази да је оптужницом надлежног јавног тужиоца окривљеном А.Ш., стављено на терет извршење кривичног дела убиство из члана 113. КЗ, за које је оглашен кривим и осуђен по закону.

Одредбом члана 351. став 2. ЗКП прописано је да суд није везан за предлог тужиоца у погледу правне оцене дела, а на шта се у захтеву за заштиту законитости позива јавни тужилац, с тим што када је реч о квалификаторним околностима, суд није овлашћен да у пресуди додаје непостојећу или додатну квалификаторну околност.

У конкретном случају из чињеничног описа оптужног акта надлежног јавног тужиоца и изреке првостепене пресуде произилазе сви битни елементи кривичног дела убиство из члана 113. КЗ, а не кривичног дела тешко убиство из члана 114. став 1. тачка 1. КЗ, како се неосновано истиче у захтеву јавног тужиоца.

Код кривичног дела убиство из члана 113. КЗ, без обзира на различите начине извршења, различита средства и околности, радња извршења састоји се у свакој делатности управљеној на лишавање живота и последицу дела, која се огледа у наступању смрти.

Одредбом члана 114. КЗ прописано је кривично дело тешко убиство које има више облика, а један од облика је убиство на подмукао начин (члан 114. став 1. тачка 1. КЗ). Подмуклост је без дилеме објективно – субјективна категорија. Објективну компоненту чини начин извршења дела као прикривеног и потајног (из заседе, с леђа, на спавању, тровање и сл.), док субјективну компоненту подмуклог убиства карактерише лукаво, препредено, преварно, неискрено и са злом намером искоришћавање стеченог поверења код жртве или њене беспомоћности или безазлености.

Стога, није довољно да се подмуклост дела цени само по овде утврђеним објективним околностима, то јест кроз околност која сама по себи указује да жртва није очекивала убиство (да је окривљени оштећеној пришао с леђа), већ је увек потребно присуство и субјективног елемента, испољеног у

преварном, неискреном или злонамерном поступку учиниоца, а која се манифестује кроз околности које указују да је учинилац лукаво, преварно или смишљено искоришћавањем поверења жртве одабрао такав начин извршења дела.

Стоји чињеница да правна квалификација коју је дао јавни тужилац не обавезује суд у смислу одредбе члана 351. став 2. ЗКП. Суд може утврдити да је у питању правно теже или лакше кривично дело, ако то произилази из чињеничног описа радњи извршења кривичног дела у оптужном акту, с тим што није овлашћен да додаје и квалитативно увећава квалификаторну околност у односу на оптужни акт.

У конкретном случају, у чињеничном опису кривичног дела у оптужници и изреци првостепене пресуде, описани су само неки од могућих објективних, али не и субјективних елементи подмуклости, а која се огледа у лукавству окривљеног, злоупотреби поверења жртве и томе слично.

С обзиром на изложено, по налажењу Врховног касационог суда, првостепени суд није могао мењати оптужни акт, па самим тим ни правну квалификацију кривичног дела и окривљеног огласити кривим за кривично дело тешко убиство из члана 114. став 1. тачка 1. КЗ, па се неосновано захтевом јавног тужиоца истиче да је доношењем побијане пресуде учињена повреда из члана 369. тачка 3. ЗКП у вези члана 113. КЗ у вези члана 351. став 2. ЗКП, па је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев одбио као неоснован, и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Мила Ристић,с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић,с.р.